

РЕШЕНИЕ

№ 7

гр. Бургас , 10.05.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в публично заседание на петнадесети април, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател:	Илияна Т. Балтова
Членове:	Иван А. Вичаров ***тина З. Марева

при участието на секретаря Станка С. Ангелова
като разгледа докладваното от Илияна Т. Балтова Въззивно гражданско дело
№ 20212000500120 по описа за 2021 година

Производството е реда на чл.258 и сл. ГПК.

С Решение № 25 от ***.12.2020 г., постановено по гр.д. 108/ 2020 г., Окръжен съд Я. е отхвърлил предявения от **И. Г. М.**, ЕГН *****, с адрес: с. В., област Я., с адрес за връчване: гр. I= ул. „С. № *** ет.*** – адв. А.Г., против **З.К.Л.И АД**, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С. 1700, район С. бул. „С.ш.“ № ***, представлявано от М.С.М – Г. П. ВП.В.Д, Г.Н.Г., С. Н.А. - заедно от двама от изпълнителните директори, иск с правно основание чл.226, ал.1 КЗ (отм.) за осъждане на ответника да заплати на ищцата сумата от 150 000 лв., представляваща неимуществени вреди, причинени от смъртта на сестра и Н.Г.К, починала при пътно – транспортно произшествие (ПТП) на 2***.06.2015 г., ведно със законната лихва от датата на ПТП – 2***.06.2015 г. до окончателното изплащане.

Присъдени са разноски.

Постъпила е въззивна жалба от **И. Г. М.**, чрез процесуалния и представител адв. А.Г., срещу постановеното решение, в която същото се

оспорва като неправилно, поради нарушение на материалния и процесуалния закон, и необосновано.

Въвежда се искане за неговата отмяна и уважаване в цялост на предявените искиви претенции.

В жалбата са развити оплаквания, че неправилно първоинстанционният съд е приел недоказаност на съществуваща между въззивницата и починалата и сестра връзка на обич и взаимна привързаност, извън обичайната и традиционна за българското семейство. Възражава се, че от показанията на свидетелите, разпитани пред първата инстанция, е било установено, че починалата и въззивницата са били в изключително близки отношения, както и са живели в едно домакинство, допреди няколко години.

Подчертава се, че въззивницата не е омъжена и няма деца, поради което сестра □ и семейството на последната са били нейно семейство, с което е празнувала празници, помагала е в отглеждането на трите дъщери на починалата си сестра; двете заедно са полагали грижи за майка си.

Акцентираща се на промяната настъпила у въззивницата, вследствие смъртта на сестра и. Сочи се, че към настоящия момент въззивницата е поела грижите за трите дъщери на сестра си.

Навеждат се аргументи, че са налице особените обстоятелства в смисъла, вложен в разясненията към Тълкувателно решение № 1/ 2016 г. от 21.06.2018 г. на ОСНГТК на ВКС.

Воззивницата претендира, при определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, съдът да съобрази принципа на справедливост, като обвързва преценката си с всички релевантни за неговото прилагане обстоятелства.

Излагат се съображения за противоречие на действащата разпоредба на § 96, ал. 1 от ПЗР на КЗ с правото на ЕС.

Оспорва се въведеното от насрещната страна възражение за съпричиняване, предвид обстоятелството, че починалата е пътувала без обезопасителен колан. Подчертава се, че заключенията на вещите лица по приетата пред първата инстанция експертиза сочат, че за настъпването на

смъртта на пострадалата е нямало значение дали тя е била с или без поставен обезопасителен колан.

Претендират се разноси.

В срока по чл.26*** ГПК, е постъпил отговор на въззивната жалба от **З.К.Л.И АД**, чрез пълномощника адв. Т.П., в който същата се оспорва, като неоснователна.

Въззиваемият поддържа, че постановеното първоинстанционно решение е правилно, законосъобразно и мотивирано, поради което прави искане за потвърждаването му в цялост.

Застъпва се позиция за правилност на анализа, извършен от първоинстанционния съд, на събраните по делото доказателства, посредством които не е било доказано съществуването на трайна и дълбока емоционална връзка на въззивницата с починалата и сестра и настъпили, в резултат на нейната смърт, сериозни като интензитет и продължителност морални болки и страдания. Не е установено, застъпва се в отговора, съществуването на изключително близки отношения, надхвърлящи обичайните такива между сестри.

По мнение на дружеството - въззиваем, по делото не са установени морални болки и страдания, превишаващи естествената скръб и горест на ищцата от трагичната кончина на нейната сестра, обуславящи изключителност на тези негативни емоционални състояния, респективно продължителността им в един значим период от време.

Акцентираща се на обстоятелството, че в последните години от живота си двете сестри са живеели в отделни домакинства.

Подчертава се, че на нормата на § 96, ал. 1 от ПЗР на КЗ е придадено обратно действие и същата следва да намери приложение в конкретния случай, като размерът на обезщетението следва да се определи до посочената в разпоредбата горна граница. Застрахователят се позовава на разпоредбата на чл.49***а, ал.5 от КЗ, с която е лимитирана деликтната отговорност на делинквентата - водач на МПС, сочейки на функционалната обусловеност на отговорността си от тази на причинителя на вредата.

Претендираният размер обезщетение се счита за завишен.

Въззивната жалба е подадена в преклузивния срок, от легитимирана да обжалва страна, срещу акт, подлежащ на обжалване и отговаря на изискванията на правната норма за редовност. Следователно, същата е допустима за разглеждане по същество.

При извършената служебна проверка, съгласно правомощията по чл.269 ГПК, Апелативен съд Бургас констатира, че постановеното първоинстанционно решение е валидно и допустимо.

Като взе предвид изложените в жалбата съображения, доводите на страните, прецени събраните по делото доказателства и съобрази закона, съдът приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Предмет на разглеждане пред настоящата инстанция е претенция за неимуществени вреди, с правно основание чл.226, ал.1 КЗ (отм.), вр. § 22 от КЗ (обн. ДВ бр.102 от 29.12.2015 г.), вр. чл.45 ЗЗД, претендирани от въззивницата, като настъпили за нея в резултат на смъртта на сестра и при пътно-транспортно произшествие, против застрахователя на прекия причинител на увреждането.

Не се оспорва наличието на застрахователно правоотношение, покриващо фактическия състав на договор за задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, сключен с дружеството – въззиваем, като застраховател, във връзка с управлението от прекия причинител на увреждането – ***Х.И.Д автомобил.

Видно от данните по делото, а и предвид липсата на разногласие между страните, следва да се приеме, че на 2***.06.2015 г., на път II-79, при управление на моторно превозно средство – лек автомобил „Пежо 106“, с рег № ***, застрахованото лице е нарушило правилата за движение по пътищата по чл.50, ал.2 ЗДвП, вр.чл.104, ал.2, вр.чл.10***, т.*** от Правилника за приложение на ЗДвП, като не е пропуснало лек автомобил марка „БМВ-***20“, с рег № ***, управляван от И.И който е приближил от дясната му страна по път с предимство, указано с допълнителна табела и е последвало ПТП, при което, по непредпазливост, е причинена смъртта на Н.Г.К – сестра на въззивницата.

С влязла в сила на 7.02.2017 г., след изменяване с Решение № 16***/1.11.2016 г. на Апелативен съд Бургас, потвърдено с Решение № 28/ 7.02.2017 г. на ВКС, Присъда № 69/ 1***.07.2016 г. по НОХД № 17***/ 2016 г. по описа на Окръжен съд Я., прекият причинител на увреждането – ***Х.И.Д е признат за виновен за извършеното посочено по-горе, съставляващо престъпление по чл.***4***, ал.***, б.б, вр.ал.1, б.в, вр.ал.4, вр.чл.***42, ал.1, вр.чл.54, ал.1 НК.

Влязлата в сила присъда на наказателния съд е задължителна, по смисъла на чл.***00 ГПК, за гражданския съд, занимаващ се с гражданските последици от деянието, в аспект на това извършено ли е деянието, неговата противоправност и виновността на дееца.

В настоящия случай, тези реквизити от фактическия състав на деликта следва да се приемат за доказани.

Съгласно разбирането, утвърдено с Тълкувателно Решение № 1/ 2016 г. от 21.06.2018 г. на ОСНГТК на ВКС, материално легитимирани да получат обезщетение за неимуществени вреди от причинена смърт на техен близък са лицата, посочени в Постановление № 4 от 25.05.1961 г. и Постановление № 5 от 24.11.1969 г. на Пленума на Върховния съд, и по изключение всяко друго лице, което е създадо трайна и дълбока емоционална връзка с починалия и търпи от неговата смърт продължителни болки и страдания, които в конкретния случай е справедливо да бъдат обезщетени. В съобразителната част на тълкувателния акт се подчертава, че отричането правото на обезщетение, при реално проявени и доказани неимуществени вреди от загубата на близък в подобни случаи, е в противоречие с принципа за справедливост по чл.52 ЗЗД и гарантираното с чл.6, ал.2 от Конституцията на Република България и чл.20, и чл.47 от Хартата за основните права в Европейския съюз равенство на всички пред закона.

В тълкувателния акт е специално акцентирано на нуждата от обезвреда във връзка с нереализираните оправдани очаквания за взаимна грижа и помощ, за емоционална подкрепа и доверие. Настоящият състав отбелязва, че подобни оправдани очаквания са налични винаги, когато се установи, че отношенията на трайна и дълбока привързаност не са били накърнени към датата на деликта, и обратно, при недобри отношения и

отчужденост, няма как да съществуват оправдани очаквания, че в бъдеще отношенията биха били подобрили и, оттам, да се заключи, че са били понесени вреди от загубата. Горните обстоятелства, като предпоставки за ангажиране на отговорността, подлежат на установяване във всеки конкретен случай, като доказателствената тежест за установяването им се носи от претендиращия обезщетение.

В производството е разпитан в качеството на свидетел Васко Тонев Кърмъзов - съпруг на починалата сестра на въззивницата, от показанията на който става ясно, че сестрите са били близки, живели са в едно населено място; полагали са заедно грижи за родителите си; празнували са съвместно семейни празници. Свидетелят сочи, че въззивницата не е семейна и няма собствени деца, но неизменно в годините е помагала в отглеждането на трите деца на сестра си и свидетеля. В показанията е ясно очертана промяната в емоционалното състояние на въззивницата след смъртта на сестра □ – отдръпване в общуването, нервни кризи, чести посещения на гробното място на починалата.

Горните обстоятелства се потвърждават от показанията на свидетеля Н.М.Г депозирани пред първата инстанция. Същият сочи, че с въззивницата и починалата □ сестра са от едно населено място, израснали са заедно. Свидетелят споделя, че допреди две или три години сестрите са живеели в едно и също населено място, като отношенията в семейството винаги са били добри и несемейната въззивница е помагала на сестра си в отглеждането на трите □ деца, събирали са се по празници. По данни на свидетеля, въззивницата, след кончината на сестра си, се е затворила в себе си, посещава редовно гроба ѝ и допринася в грижите за децата ѝ.

Анализът на свидетелските показания, депозирани по настоящото дело и доколкото не са ангажирани насрещни доказателства, опровергаващи съдържащите се в свидетелствата установявания за факти, позволява изграждане на становище, че от смъртта на сестрата на ищцата за последната са произлезли вреди от морално естество, които справедливостта изисква да бъдат възмездени. До датата на деликта, отношенията между двете сестри са се отличавали с привързаност, те взаимно са се радвали на компанията си, споделяли са грижите за родителите си и децата на починалата.

Следва да се приеме, че изградените за продължителния тридесет и осем годишен период от споделеното детство отношения, развили се в сестрина подкрепа и привързаност в годините, покриват критерия, заложен в тълкувателната воля по цитираното Тълкувателно решение, за създадена трайна и дълбока емоционална връзка на въззивницата с починалата. Вместо да осъществи очакванията си да сподели пълноценно живота си като възрастен с по-малката своя сестра, въззивницата е имала травматичното преживяване да възприеме неочакваността и безвъзвратността на смъртта □ и данните по делото убеждават, че страданията □ от нематериално естество са намерили реално проявление и са доказани.

Като неоснователни следва да се преценят в този смисъл оплакванията в отговора на въззивната жалба на застрахователя за отсъствие на предпоставките за присъждане на обезщетение в конкретния случай. Въззивната жалба е основателна.

По отношение размера на дължимото обезщетение, настоящият състав отбелязва, че съгласно дадените с Постановление № 4 от 2***.12.1968 г. на Пленума на ВС указания, относно критериите, относими към определянето на обезщетение за морални вреди, при настъпили в резултат на деликт телесни увреждания или смърт, определянето на обезщетението по справедливост е свързано с преценката на конкретно съществуващите и намерили проявление в случая обстоятелства, измежду които, при причиняването на смърт, възрастта на увредения, общественото му положение, отношенията между пострадалия и близкия, който търси обезщетение за неимуществени вреди, посочени неизчерпателно. Подчертава се, че преценката следва да е индивидуална във всеки конкретен случай, но не абстрактна, а почиваща на установените в производството обстоятелства, имащи значение за постигане на пълна обезвреда на настъпилите, вследствие увреждането, отрицателни въздействия.

Трайно формираната по реда на чл.290 ГПК съдебна практика утвърждава това разбиране. В допълнение, прибавено е и изискването при определяне на обезщетението, като проявление на общественото разбиране за справедливост – чл.52 ЗЗД, да се държи сметка и за обществено-икономическата конюнктура в страната, към момента на увреждането,

ориентир за която са нивата на застрахователно покритие по задължителната застраховка „Гражданска отговорност на автомобилистите“ – Решение на ВКС по чл.290 ГПК № 95 от 24.10.2012 г. по т.д. № 916/ 2011 г., I т.о.

В настоящия случай, горното изисква да се вземат под внимание както изложените обстоятелства относно времетраенето и естеството на връзката между претендиращата обезщетение и починалата, взаимната им привързаност, обстоятелството, че въззивницата няма собствени деца и семейство, което обосновава задълбоченост на емоционалната връзка със семейството на сестрата, но, от друга страна, да се съобрази и че сестрите отдавна са били започнали самостоятелния си зрял житейски път, не са от най-близкия семеен кръг, живели са в отделни домакинства, както и че въззивницата ще се възстановява в подкрепящата среда на майка си и трите си племенници.

Съобразяването на всички релевантни гореизложени обстоятелства, както и общественото схващане за справедлива обезвреда, към датата на увреждането, обосновава извод за основателност на претенцията за присъждане на обезщетение в размер на **15 000 лв.**

Не се доказва въведеното възражение за съпричиняване на вредоносния резултат от страна на пострадалата, поради непоставяне на предпазен колан. В заключението по изпълнената пред първата инстанция комплексна автотехническа и съдебно-медицинска експертиза вещите лица са категорични, че за настъпване на несъвместимите с живота травми при пострадалата е ирелевантна употребата на предпазен колан, тъй като, в конкретния случай, уврежданията по тялото □ се дължат на деформациите по автомобила откъм предната дясна седалка, където пострадалата се е намирала при инцидента, а не на политане на тялото □ напред и удряне в предните части на автомобила. Предвид челния сблъсък между автомобилите, с предните им десни части, травматичните увреждания при пострадалата са вследствие притискане на тялото □ между седалката и предните деформирани части на автомобила, хлътнали назад при удара, към които въздействия поставянето на обезопасителен колан няма отношение, сочат вещите лица.

Предвид датата на застрахователния договор, на който въззивницата – ищца основава правата си – 8.06.2015 г., разпоредбата на § 96, ал.1 от ПЗР

на ЗИД на КЗ не намира приложение и възражението на застрахователя в този смисъл, в отговора на въззивната жалба, следва да се окачестви като неоснователно. Съгласно § 22 от ПЗР на КЗ, в сила от 01.01.2016 г., за застрахователни договори, сключени преди 01.01.2016 г., какъвто е случаят, се прилага част четвърта на КЗ (отм.), освен ако страните не са уговорили друго, каквито данни и твърдения няма. Придаденото на § 96, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на КЗ, с който е определен максимален размер на обезщетение от 5000 лв., обратно действие се разпростира само върху предявени претенции в периода от 21.06.2018 г. до влизане в сила на изменението на КЗ – 7.12.2018 г., съгласно изричната разпоредба на § 96, ал.*** КЗ, и то по застрахователни договори, сключени под действието на актуалния КЗ.

Лихвата за забава върху горепосочения размер, макар да се дължи, съгласно правилата на чл.22***, ал.2 КЗ (отм.), вр.чл.86, ал.1, вр.чл.84, ал.*** ЗЗД, от датата на деликта, следва да се присъди, предвид въведеното възражение и погасяването по давност на претенцията за период от три години преди завеждането на исковата молба на 5.02.2020 г., считано от 6.02.2017 г.

Поради несъвпадане на изводите на настоящата апелативна инстанция с тези на първоинстанционния съд, постановеното от същия решение следва да бъде частично отменено, при постановяване на ново, с което исковата претенция бъде уважена в горепосочения размер. Решението следва да се отмени и в частта за разноските.

При този изход от делото и отправеното искане на процесуалния представител на въззивницата следва да се присъди възнаграждение с ДДС, на основание чл.***8, ал.2, вр. чл.***6, ал.2 от Закона за адвокатурата, вр. чл.2, ал.2, вр. чл.7, ал.2, т.4 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, в размер на **1176 лв.**, платимо от дружеството - въззиваем, както и същата сума за защитата пред първата инстанция.

На въззиваемия се следват разноски, съразмерно на отхвърлената част от претенциите, от направените пред първата инстанция в общ размер на ***68,50 лв., пропорционално – *******1,65 лв.**, платими от въззивницата. Разноски пред настоящата инстанция не се претендират.

Дружеството – въззиваем следва да заплати и сумата от **600 лв.** – държавна такса пред първата инстанция и *****00 лв.** – държавна такса пред апелативната инстанция, върху присъдения размер обезщетение, на основание чл.78, ал.6 ГПК.

Мотивиран от изложеното, Апелативен съд Бургас

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 25 от *****.12.2020** г., постановено по гр.д. № 108/2020 г. по описа на Окръжен съд Я., в частта, с която предявеният от **И. Г. М.**, ЕГН *********, с адрес: с. В., област Я., с адрес за връчване: гр. I= ул. „С. № ******* ет.******* – адв. А.Г., против **З.К.Л.И АД**, ЕИК *******, със седалище и адрес на управление: гр. С. 1700, район С. бул. „С.ш.“ № *******, представлявано от М.С.М – Г. П. ВП.В.Д, Г.Н.Г., С. Н.А. - заедно от двама от изпълнителните директори, иск с правно основание чл.226, ал.1 КЗ (отм.) за осъждане на ответника да заплати на ищцата обезщетение за неимуществени вреди, причинени от смъртта на сестра и Н.Г.К, починала при пътно – транспортно произшествие (ПТП) на **2***.06.2015** г., е отхвърлен до размера на **15 000 лв.**, както и искането за присъждане на законната лихва върху тази сума, както и в частта за разноските, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСЪЖДА З.К.Л.И АД, ЕИК *******, със седалище и адрес на управление: гр. С. 1700, район С. бул. „С.ш.“ № *******, представлявано от М.С.М – Г. П. ВП.В.Д, Г.Н.Г., С. Н.А. - заедно от двама от изпълнителните директори, на основание чл.226, ал.1 КЗ (отм.), да заплати на **И. Г. М.**, ЕГН *********, с адрес: с. В., област Я., с адрес за връчване: гр. I= ул. „С. № ******* ет.******* – адв. А.Г., сумата от **15 000 лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, причинени от смъртта на сестра и Н.Г.К, починала при пътно – транспортно произшествие (ПТП) на **2***.06.2015** г., ведно със законната лихва от **6.02.2017** г. до окончателното изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалата част.

ОСЪЖДА И. Г. М., ЕГН *********, с адрес: с. В., област Я., с

адрес за връчване: гр. I= ул. „С. № *** ет.*** – адв. А.Г., да заплати на **З.К.Л.И АД**, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С. 1700, район С. бул. „С.ш.“ № ***, представлявано от М.С.М – Г. П. ВП.В.Д, Г.Н.Г., С. Н.А. - заедно от двама от изпълнителните директори, сумата от *******1,65 лв.**, представляваща съдебно – деловодни разноски в настоящото производство.

ОСЪЖДА З.К.Л.И АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С. 1700, район С. бул. „С.ш.“ № ***, представлявано от М.С.М – Г. П. ВП.В.Д, Г.Н.Г., С. Н.А. - заедно от двама от изпълнителните директори, да заплати на адв. А.Г., с адрес: гр. I= ул. „С. № *** ет.***, сумата от **1176 лв.** – адвокатско възнаграждение с ДДС за процесуално представителство пред апелативната инстанция, както и сумата от **1176 лв.** – адвокатско възнаграждение за процесуално представителство пред първата инстанция.

ОСЪЖДА З.К.Л.И АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С. 1700, район С. бул. „С.ш.“ № ***, представлявано от М.С.М – Г. П. ВП.В.Д, Г.Н.Г., С. Н.А. - заедно от двама от изпълнителните директори, да заплати държавна такса в размер на **600 лв.** по сметката на Окръжен съд Бургас.

ОСЪЖДА З.К.Л.И АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр. С. 1700, район С. бул. „С.ш.“ № ***, представлявано от М.С.М – Г. П. ВП.В.Д, Г.Н.Г., С. Н.А. - заедно от двама от изпълнителните директори, да заплати държавна такса в размер на *****00 лв.** по сметката на Апелативен съд Бургас.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____